

Україні, та необхідність забезпечення правничими засобами нашого європейського вибору, найбільш важливим питанням є застосування прецедентного права (правових позицій) Європейського суду з прав людини у межах національної правової системи. Це є запорукою запобігання свавільним діям органів державної влади та надання правам людини та основним свободам реального змісту та надійних судових гарантій.

Список використаних джерел:

1. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: підручник / О. Ф. Скакун. – 3-те видання. – К.: Алерта; ЦУП, 2011. – 524 с.
2. Майданик Р. А. Цивільне право: Загальна частина / Р. А. Майданик. – К.: Алерта, 2012. – Т. I. Вступ у цивільне право. – 472 с.
3. Шевчук С. Судова правотворчість: світовий досвід і перспективи в Україні: монографія / С. Шевчук. – К.: Реферат, 2007. – 640 с.
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Міжнародний документ Ради Європи від 04.11.1950 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004/stru#Stru.
5. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>.
6. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України [...]: Рішення Конституційного Суду від 29.12.1999 № 11-рп/99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v011p710-99>.
7. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Гненюк Інна Федорівна,

студентка гр. БП-2-16

*факультету підприємництва та права
Київського національного університету
технологій та дизайну, м. Київ, Україна*

Науковий керівник: Головащук А.П., к.ю.н.

УДК 347.96

НОТАРІАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ МАЙНА СПАДКОВИМ

Вступ. Спадкування як специфічне правовідношення знаходиться у сфері публічних інтересів, а відтак забезпечується охоронними діями відповідних уповноважених державою суб'єктів.

Основний матеріал. До компетенції нотаріату віднесено оформлення спадкових прав фізичних та юридичних осіб, вчинення інших нотаріальних проваджень, спрямованих на забезпечення нормального ходу спадкового

процесу, державна реєстрація успадкованих речових прав. Органи нотаріату окрім спадкових нотаріальних проваджень, вчиняють процесуальні дії, які не є нотаріальними провадженнями, але спрямовані на правову формалізацію волевиявлення спадкоємців та інших осіб: засвідчення актів прийняття спадщини та відмови від прийняття спадщини, згоди спадкоємців про призначення виконавця заповіту, прийняття заяв від кредиторів спадкодавця тощо.

Вчиненню вказаних процесуальних дій і проваджень передуює заведення нотаріусом спадкової справи. Спадщина як категорія ідеального з'являється (відкривається) внаслідок смерті спадкодавця, а ідентифікація окремих складових спадщини відбувається в межах визначених законом процесуальних форм – нотаріальних процедур.

Відкриття спадщини як правовий наслідок юридичного факту смерті піддається правовій оцінці нотаріусом вперше при зверненні спадкоємця у зв'язку з відкриттям спадщини.

Правовстановлюючі та інші необхідні для вчинення спадкового нотаріального провадження документи можуть бути одержані нотаріусом, в першу чергу, *від спадкоємців померлого*. Джерелом інформації для нотаріуса можуть бути і відповідні *електронні реєстри та інші офіційні державні бази даних*.

Державний реєстр речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (далі – ДРРП), Державний земельний кадастр є джерелом інформації щодо зареєстрованих на ім'я спадкодавця речових прав. Інформація з ДРРП може надаватися за об'єктом нерухомого майна, за суб'єктом речового права в електронній формі через офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України, за умови ідентифікації такої особи з використанням електронного цифрового підпису чи іншого альтернативного засобу ідентифікації особи, або в паперовому вигляді державним реєстратором чи нотаріусом.

Спадковий реєстр об'єднав інформацію Єдиного реєстру заповітів та спадкових справ і містить відомості серед іншого і щодо спадкових договорів, укладених спадкодавцем за життя [1].

Єдиний реєстр довіреностей може бути джерелом інформації щодо, наприклад, довіреностей, виданих на користування чи розпорядження майном, в тому числі транспортними засобами, що належали спадкодавцеві [2].

Державний реєстр обтяжень рухомого майна містить інформацію щодо рухомого майна, переданого в заставу. В разі наявності відомостей про майно, належне спадкодавцю, яке було передане ним у заставу, кредиторів повідомляється про факт відкриття спадщини [3].

Єдиний державний реєстр, держателем якого є Державтоінспекція Міністерства внутрішніх справ України (Єдиного державного реєстру МВС), містить відомості щодо зареєстрованих на ім'я померлого транспортних засобів. За запитом нотаріусів інформація надається за суб'єктом (власником транспортного засобу) чи за державним номерним знаком у письмовій або електронній формі [4].

Засобом одержання необхідної інформації про склад, місцезнаходження, належність майна, яке може входити до складу спадщини, є також *письмовий запит нотаріуса*.

Висновок.

Підбиваючи підсумки, слід зазначити наступне. Майно померлої особи набуває статус спадкового в момент відкриття спадщини, тобто в день смерті спадкодавця. Формалізація статусу такого майна як спадкового може відбуватися як в контексті спадкового нотаріального процесу, так і поза його межами. В окремих випадках «спадковість» майна як сукупність певних його характеристик, що надають йому статусу спадщини, повинна бути з'ясована вже на етапі перевірки нотаріусом факту часу відкриття спадщини (за свідоцтвом про смерть) та місця відкриття спадщини (за місцем знаходження майна чи його основної частини). З'ясування та перевірка нотаріусом наявності, місцезнаходження та складу спадкового майна здійснюється серед іншого і методом пошуку інформації у відповідних базах даних.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Положення про Спадковий реєстр: наказ Міністерства юстиції України 07.07.2011 р. № 1810/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0831-1>.
2. Про запровадження Єдиного реєстру довіреностей та внесення змін і доповнень до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України: наказ Міністерства юстиції України від 28.12.2006 р. № 111/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1378-06>.
3. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру обтяжень рухомого майна: постанова Кабінету Міністрів України від 05.07.2004 р. № 830 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/830-2004-%D0%BF>.
4. Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мото-колясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів: постанова Кабінету Міністрів України від 7.09.1998 р. № 1388 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1388-98-%D0%BF/page>.